

Kære modtager af Karen Blixen-kufferten.

Vi er meget glade for, at du og dine elever sammen med Odsherred Læser 2023 har lyst til at dykke ned i Karen Blixens barndom og livsverden, som den er fremstillet i *Tanne – en lille fortællerske*. Vi håber, I får nogle gode og lærerige oplevelser i løbet af ugen.

På de følgende sider kan du danne dig et overblik over kuffertens indhold, og hvordan I overordnet set kan arbejde.

Kuffertens indhold er også tilgængeligt på Odsherred Læsers hjemmeside:

<https://subsite3.odsherred.dk/da/undervisningsmateriale/>

Har eller får I spørgsmål til kufferten og dens indhold, kan I skrive til: litteratur@odsherred.dk

Kufferten er jeres at beholde – og måske en kollega får lyst til at åbne den?

Vi håber, I får nogle gode og lærerige oplevelser gennem jeres fordybelse i kuffertens indhold og i Tannes selskab.

Rigtig god fornøjelse!

Odsherred Læser

Kuffertens indhold

Et eksemplar af *Tanne – en lille fortællerske* af Pauline Drasbæk

Til læreren

- Forfatterportræt
- Lærervejledning til hver aktivitet

Aktiviteter

- Højtlesning: PowerPoint med *Tanne – en lille fortællerske* samt et par billeder fra Karen Blixens liv med lærer noter (tilsendt pr. mail)
- Oplæg til samtale om *Tanne – en lille fortællerske*
- Aktivitet: Trøst Tanne i mørket
- Aktivitet: Fortæl-selv-eventyr
- Aktivitet: Drømmefugle
- Aktivitet: På eventyr i en foldebog

Forlag til rækkefølge

Kuffertens indhold med forslag til rækkefølge:

1. Indledende samtale

Forforståelse: Er der nogen, der allerede kender/har hørt om/ved noget om Karen Blixen?

2. Højtlesning af *Tanne – en lille fortællerske*

Hav – hvis muligt - gerne PowerPoint med *Tanne – en lille fortællerske* fremme på smartboard/skærm.

Afslut med kort snak ud fra billeder af Karen Blixen og hendes liv.

3. Oplæg til samtale om *Tanne – en lille fortællerske*

4. Aktiviteter: Trøst Tanne i mørket / Drømmeugle / Fortæl-selv-eventyr / På eventyr i en foldebog

Indholdet og aktiviteterne er listet i den rækkefølge, som I anbefales at arbejde i, men I er selvfølgelig velkomne til at springe rundt, som det passer jer bedst.

Målgruppe

Kuffertens indhold er målrettet 0.-2. klasse.

Aktiviteterne er forsøgt tilrettelagt, så de passer til alle tre klassetrin, men da 0.-2. klasse kan dække over store faglige forskelle – særligt i forhold til læse-/skrivefærdigheder - er I selvfølgelig velkomne til at rette til, hvor I finder det nødvendigt/meningsfuldt.

Materialer

Vejledninger, skabeloner m.m. er vedlagt den enkelte aktivitet og kan også findes på <https://subsite3.odsherred.dk/da/undervisningsmateriale/>

De øvrige materialer og redskaber, I får brug for, er oplistet under/vedlagt den enkelte aktivitet.

PowerPoint er tilsendt pr. mail.

Arbejdsform

Kuffertens indhold lægger op til både individuel opgaveløsning, klassesamtaler samt gruppearbejde.

Sidetæl

Der er ikke sidetæl i bogen, men sideangivelserne her i materialet svarer til at lade den første egentlige side i bogen være side 1 og tælle frem derfra.

Tanne – en lille fortællerske

Oplæg til samtale

Oplæg til samtale om *Tanne – en lille fortællerske*

Formål

At eleverne får mulighed for at forholde sig til bogen som helhed og til dens overordnede tematikker, inden de i de følgende aktiviteter skal arbejde ud fra mere specifikke dele af bogens indhold.

Det skal I gøre

Lad eleverne gøre sætningerne færdige:

- Jeg kunne godt lide at...
- Jeg kunne ikke lide at...
- Jeg undrede mig over at...

Hvis der efter fælles samtale ud fra disse sætninger stadig er forhold/teamtikker, der ikke er berørt, kan I tale ud fra følgende spørgsmål:

- Hvordan har Tanne det med sin mor?
 - Hvordan har Tanne det med sin far?
 - Hvad er den største forskel på det forhold, Tanne har til moren og faren?
 - Med hvem kan Tanne bedst være sig selv – og hvorfor?
 - Hvordan har Tanne det med sine søskende?
 - Hvordan er Tanne anderledes end dem?
 - Hvad savner Tanne? Hvad vil hun gerne, som hun ikke må? Hvad drømmer hun om?
 - Hvad synes I om, at Tannes brødre må ting, som hun ikke må?
-

ODSHERRED LÆSER
Litteratur- og læsefestival

Trøst Tanne i mørket

Trøst Tanne i mørket

Formål

At eleverne prøver at leve sig ind i Tannes situation og følelser, da hun er allermest ked af det, og finder på ord, der kan trøste og hjælpe hende.

Det skal I bruge

- Et stort stykke sort karton (vedlagt)
- Udklippet Tanne-figur (vedlagt)
- Stjerner (vedlagt – to elever om et ark)
- Sakse
- Limstifter
- Blyanter

Det skal I gøre

1. Opvarmende samtale

Hæng det store, sorte stykke karton op i klassen og bliv enige om, hvor Tanne skal placeres. Sæt hende fast.

Tal om, hvordan Tanne har det:

- Hvad er der sket?
 - Hvilke andre ting kan gøre os kede af det?
 - Hvilke følelser oplever hun?
 - Har nogen selv prøvet at føle som Tanne?
 - Hvad kunne hjælpe Tanne?
 - Hvad kan vi sige og gøre for at hjælpe hinanden, når vi er kede af det?
-

2. Udklip stjerner

Eleverne klipper hver deres store stjerne ud (vedlagt – to elever om et ark).

3. Trøstende ord

Eleverne skal nu hver især finde på noget, de vil skrive (eller tegne) til Tanne for at trøste og hjælpe hende - det kan være et godt råd, en måde at tænke på eller noget helt tredje. Lad dem evt. bruge deres kladdehæfter først.

Når de rette ord er fundet, skriver eleven dem så flot og tydeligt som muligt på sin udklippede stjerne.

4. Præsentation

Til slut limes alle elevernes stjerner op i mørket omkring Tanne (og evt. rundt om planchen, hvis der mangler plads), og alle elever præsenterer deres egen stjerne.

5. Afsluttende samtale

Tal til sidst om, hvilken betydning det kan have, at andre hjælper og kommer med trøstende ord, når vi har det svært – og måske kan planchen blive hængende i klassen og være inspiration, hvis nogen en dag har det svært.

ODSHERRED LÆSER
Litteratur- og læsefestival

ODSHERRED LÆSER
Litteratur- og læsefestival

Drømmefugle

Drømmefugle

Formål

At eleverne fremstiller deres egen drømmefugl og tænker over, hvad de selv drømmer om.

Det skal I bruge

- Skabeloner (3 sæt vedlagt)
- Vejledning (vedlagt – kopiér evt. i flere eksemplarer i A3 og hæng op i klassen)
- Papir i forskellige farver (vedlagt)
- Blyanter og evt. sort tusch til øjne
- Sakse
- Limstifter
- Nål og tråd
- Evt. gren til at hænge de færdige fugle på – ellers kan de hænges i vinduer og ned fra lofter

Det skal I gøre

1. Baggrund – klæd eleverne på

Læs højt for eleverne:

Som I hørte i bogen (side 7-8), elskede Karen Blixen allerede som barn fugle. Hun vidste meget om dem, hun kunne sige som dem, og da hun blev voksen, malede hun dem (se eksempel i PowerPointen) og skrev om dem i sine historier.

Da hun boede i Afrika prøvede hun også selv at flyve, fordi hendes kæreste Denys havde en lille flyvemaskine – det har I også læst om i bogen og set et billede af.

Tanne drømte og længtes hele sin barndom og hele resten af sit liv om at være fri og leve sit liv, som om det var et stort eventyr – så måske elskede hun fugle og at flyve, fordi hun på den måde kunne føle sig fri og flyve ind i fantasiens verden?

2. Fremstil fugle

Eleverne skal nu hver især fremstille en fugl. Der er vedlagt en vejledning samt tre sæt skabeloner.

Vær opmærksom på, at eleverne selv kan vælge og kombinere størrelserne på deres fugls krop, næb og hale. Hvis det skal være så enkelt som muligt, kan I vælge kun at medtage skabelondelene KROP STOR – KROP/VINGER MEDIUM – NÆB STOR – HALE STOR.

3. Fra fugl til drømmefugl

Genopfrisk Tannes drøm (at leve sit liv som et eventyr). Det kan også være, at en opvarmende snak om, hvad det vil sige *at drømme om noget*, er en god idé.

Derefter skriver (eller tegner) hver elev *sin største drøm* inden i sin fugl.

4. Præsentation

Når eleverne er færdige med deres fugle, skal de op at hænge – måske på en gren, I tager inden for, og ellers i et vindue eller ned fra loftet.

Måske fortæller hver elev om sin drøm? Måske skal drømmene have lov til at være lidt hemmelige? – det bestemmer I selv.

5. Afrundende samtale

Slut af med en fælles samtale ud fra følgende spørgsmål:

- Hvad betyder det for mennesker at have drømme?
- Hvad skal der til, for at drømme kan gå i opfyldelse?
- Hvordan kan vi bedst hjælpe hinanden med at få vores drømme til at gå i opfyldelse?

ODSHERRED LÆSER
Litteratur- og læsefestival

Fortæl-selv-eventyr

Fortæl-selv-eventyr

Formål

At eleverne oplever, at de selv - lige som Tanne - kan skabe fortællinger ved at bruge deres fantasi.

Det skal I bruge

- Slide nr. 29-30 i PowerPoint: Fortællebilledkort
- Slide nr. 31 i PowerPoint: Handlingsbro
- Ark til hver gruppe med fortællebilledkort (vedlagt)
- Sakse

Det skal I gøre

1. Baggrund

Genlæs side 31-34 i *Tanne – en lille fortællerske*, og fortæl eleverne følgende:

På side 32 rækker Tannes afdøde far Tanne *1001 nats eventyr*, og vi hører om Sheherazade.

Sheherazade er en ung kvinde, der skal giftes med en konge, som vil have en ny kone hver dag.

Derfor bliver han hver aften gift med en ny kvinde, og om morgenen slår han kvinden ihjel, så han, når det igen bliver aften, atter kan få en ny brud.

Nu er det Sheherazades tur til at blive gift med kongen. Hun er god til at fortælle historier, og om natten efter deres bryllup, og inden hun om morgenen skal slås ihjel, begynder hun at fortælle kongen en historie. Da det bliver morgen, er historien endnu ikke slut, og fordi kongen synes,

historien er så spændende, lader han hende leve endnu en nat, så han kan få slutningen af historien med.

Sådan bliver det ved nat efter nat – Sheherazade fortæller sig til hele tiden at få lov at leve endnu en nat, og deraf kommer alle historierne i *1001 nats eventyr* - og teksten på side 32 i *Tanne – en lille fortællerske*: "*Sheherazade, som kun kan holde sig i live, hvis hun bliver ved med at fortælle.*"

Det er *1001 nats eventyr* og eventyrsamlingens rammehistorie om Sheherazade, der får Tanne til at indse, hvad det er, hun vil være: en fortællerske – en, der fortæller historier. *Sådan* kan hun holde sig i live – ved at finde på fantastiske fortællinger til sig selv og andre.

Fortæl også eleverne, at de om lidt i grupper - med hjælp fra fortællebilledkortene - skal finde på deres egne fortællinger – lige som Tanne og Sheherazade gjorde det.

2. Kig sammen på fortællebilledkortene (slide nr. 30)

- Hvad kan eleverne se på de forskellige kort (som alle er udsnit af bogens illustrationer)?
- Hvad kommer de til at tænke på ved at kigge på de forskellige billeder?

3. Den gode historie

Tal om gode måder at starte en fortælling på – det kan også være, at I bliver enige om en måde, fortællingerne skal starte på. Tal også om, at der skal være nogen, der har et problem – og at historien skal have en slutning.

Afhængigt af klassetrin kan I vælge at bruge handlingsbroens begreber (begyndelse-midte-slutning og vendepunkt). Handlingsbro kan ses på slide nr. 31.

4. Lav grupper

Eleverne skal være sammen i grupper á 3-4 elever. De skal sidde rundt om et bord og gerne et sted, hvor der er roligt.

5. Klip ud

Hver gruppe skal have et ark fortællebilledkort, som de starter med at klippe ud og lægge i en bunke på bordet i mellem sig med bagsiden opad.

6. Fortæl selv!

Eleverne i gruppen trækker på skift et kort. Ud fra kortets motiv fortæller eleven videre på den fælles fortælling, der opstår.

Aftal et tegn, der betyder, at den næste elev skal tage over.

Lad gerne grupperne tage flere runder.

Eleverne kan også prøve en runde, hvor kortene lægges spredt ud med billedsiden opad, og man selv vælger det kort, man vil fortælle ud fra.

Til slut vælger gruppen den af deres historier, de bedst kan lide og øver sig i at genfortælle den.

7. Præsentation

Grupperne fortæller deres historie for klassen.

Måske kan I optage dem, så endnu flere kan få glæde af at høre dem?

På de klassesettrin, hvor det giver mening, kan grupperne evt. skrive deres fortællinger ned.

På eventyr

i en foldebog

På eventyr i en foldebog

Formål

Tanne elskede at tage på eventyr – i sine fortællinger og i virkeligheden. Eleverne skal i denne aktivitet fremstille foldebøger, hvori de skal tegne og skrive om deres egne drømme-eventyr.

Det skal I bruge

- Ét eksemplar til hver elev af foldebogs-ark (vedlagt)
- Eksempel på foldebog (vedlagt)
- Sakse
- Blyanter og farver

Det skal I gøre

1. Begrebet eventyr

Tal om den dobbeltbetydning, ordet *eventyr* har – *et eventyr* og *at tage/være på eventyr*.

Hvad betyder ordene – og hvordan hænger de sammen?

Tal også om Tannes forhold til eventyr.

Som overgang til de foldebøger, eleverne skal lave, skal I lægge vægt på betydningen *at tage/være på eventyr*.

- Hvad kan det være at tage eller være på eventyr?
 - Er det vigtigt at tage på eventyr?
 - Hvorfor/hvorfor ikke?
-

2. Lav foldebøger

Hver elev skal have et foldebogs-ark. Fold jeres foldebøger langs de stiplede linjer og klip op langs de to korte linjer – se vedlagte eksempel.

3. Foldebogens forside

Hver foldebog har nu fire låger. Giv lågerne følgende overskrifter:

1. På eventyr med mig selv
2. På eventyr med Tanne
3. På eventyr med mine venner
4. På eventyr med ... (valgfrit selskab)

4. Foldebogens indre

Under hver låge tegner og beskriver eleven det eventyr, eleven drømmer om at tage på i det pågældende selskab.

5. Præsentation

Lad eleverne fremvise deres på-eventyr-foldebøger. I kan evt. gøre det som 'mød-en-makker' eller i grupper.

Hæng til slut foldebøgerne op, så flapperne kan åbnes.